

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych I–XII 2020 r.

Opracowanie merytoryczne

Główny Urząd Statystyczny, Departament Przedsiębiorstw

Kierujący zespołem

Katarzyna Walkowska

Zespół autorski

Karol Pasiak, Elżbieta Pabijanek, Sylwia Czeczko, Agnieszka Dłubała, Aneta Płatek, Lucyna Słomska

Skład i opracowanie graficzne

Karol Pasiak GUS

Paweł Luty ZWS

Publikacja dostępna na stronie

www.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

e-ISSN 2720-0337

Przedmowa

Przedstawiamy Państwu kolejną edycję opracowania prezentującego informacje o wynikach ekonomicznych przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność gospodarczą w Polsce. Źródłem danych do niniejszej publikacji jest kwartalne badanie działalności gospodarczej przedsiębiorstw niefinansowych realizowane na zestawie danych F-01/I-01 – *sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe*. Badanie to obejmuje przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10 osób i więcej, prowadzące księgi rachunkowe.

Publikacja składa się z części analitycznej oraz uwag metodologicznych, zawierających opis zakresu publikacji oraz definicje podstawowych pojęć.

Część analityczna zawiera opis wyników działalności gospodarczej przedsiębiorstw niefinansowych w okresie styczeń – grudzień 2020 r. Zmienne prezentowane są w przekrojach według rodzaju działalności, klasy wielkości określonej liczbą pracujących oraz w przekroju terytorialnym na poziomie województw. Analizie poddane zostały dane o liczbie przedsiębiorstw, liczbie pracujących i ich wynikach finansowych, w tym o wartości przychodów i kosztów, aktywach obrotowych i zobowiązaniach oraz nakładach inwestycyjnych. Ze względu na znaczenie przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym, osobny rozdział publikacji poświęcono analizie zbiorowości przedsiębiorstw z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego. Opracowanie zostało wzbogacone o wykresy i definicje podstawowych pojęć, które ułatwiają analizę prezentowanych zjawisk.

Integralną część niniejszego opracowania stanowią tablice z szerszym zestawem danych, udostępnione w postaci elektronicznej na stronie internetowej <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-niefinansowe/>, do zapoznania się z którymi Państwa zachęcamy.

Mamy nadzieję, że publikacja ta będzie cennym źródłem informacji dla analiz dotyczących bieżącej sytuacji gospodarczej kraju. Będziemy zobowiązani za wszelkie uwagi i sugestie dotyczące tematyki i struktury opracowania, co pozwoli na wzbogacenie zawartości i lepsze dostosowanie kolejnych edycji publikacji do potrzeb odbiorców.

Dziękujemy wszystkim Respondentom, którzy realizując obowiązek sprawozdawczy F-01/I-01 - *sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe* przyczynili się do powstania niniejszego opracowania.

Dyrektor
Departamentu Przedsiębiorstw

/-/ Katarzyna Walkowska

Warszawa, maj 2021 r.

Spis treści

Przedmowa	3
Spis tablic	5
Spis wykresów	6
Spis map	7
Objaśnienia znaków umownych i skróty	8
Synteza	9
Rozdział 1. Przedsiębiorstwa niefinansowe	10
1.1. Liczba przedsiębiorstw	11
1.2. Pracujący	12
Rozdział 2. Rachunek zysków i strat	13
2.1. Przychody ogółem.	13
2.2. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.....	15
2.3. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport	16
2.4. Koszty ogółem	17
2.5. Wyniki finansowe.....	19
2.6. Wskaźniki ekonomiczne	21
Rozdział 3. Aktywa obrotowe i zobowiązania.....	23
3.1. Aktywa obrotowe	23
3.2. Zobowiązania.....	25
Rozdział 4. Nakłady.....	26
4.1. Nakłady inwestycyjne.....	26
4.2. Nakłady na wartości prawne i niematerialne.....	28
Rozdział 5. Przedsiębiorstwa z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego	29
Uwagi metodologiczne.....	31
1. Źródła i zakres danych	31
2. Objasnienia podstawowych pojęć.....	32

Spis tablic

(tablice dostępne jako plik do pobrania w formacie XLSX)

- Tablica 1. Podstawowe dane dotyczące przedsiębiorstw niefinansowych w okresie I-XII w latach 2016-2020
- Tablica 2. Przychody i koszty przedsiębiorstw niefinansowych
- Tablica 3. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych
- Tablica 4. Wskaźniki ekonomiczne przedsiębiorstw niefinansowych
- Tablica 5. Koszty przedsiębiorstw niefinansowych w układzie rodzajowym
- Tablica 6. Aktywa obrotowe przedsiębiorstw niefinansowych
- Tablica 7. Zobowiązania długo- i krótkoterminowe przedsiębiorstw niefinansowych
- Tablica 8. Nakłady inwestycyjne oraz nakłady na wartości niematerialne i prawne przedsiębiorstw niefinansowych
- Tablica 9. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w zależności od wielkości osiągniętych przychodów ogółem
- Tablica 10. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych według wskaźnika rentowności obrotu netto
- Tablica 11. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych według wskaźnika rentowności obrotu netto w wybranych sekcjach
- Tablica 12. Podstawowe dane dotyczące przedsiębiorstw niefinansowych wykazujących sprzedaż na eksport
- Tablica 13. Podstawowe dane dotyczące przedsiębiorstw niefinansowych wykazujących sprzedaż na eksport w wybranych sekcjach
- Tablica 14. Podstawowe dane dotyczące przedsiębiorstw niefinansowych według województw
- Tablica 15. Podstawowe dane przedsiębiorstw niefinansowych według sektorów własności
- Tablica 16. Podstawowe dane dotyczące przedsiębiorstw niefinansowych z większościami udziałem kapitału zagranicznego
- Tablica 17. Podstawowe dane dotyczące przedsiębiorstw niefinansowych według liczby pracujących

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura liczby badanych przedsiębiorstw niefinansowych według klas wielkości i sekcji PKD 2007	11
Wykres 2. Pracujący według klas wielkości przedsiębiorstw na koniec grudnia w latach 2016-2020	12
Wykres 3. Struktura przychodów ogółem według klas wielkości i sekcji PKD	14
Wykres 4. Struktura kosztów ogółem przedsiębiorstw niefinansowych.....	18
Wykres 5. Aktywa obrotowe na koniec grudnia w latach 2016-2020	24
Wykres 6. Struktura zobowiązań krótkoterminowych	25
Wykres 7. Nakłady inwestycyjne - wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego	27
Wykres 8. Nakłady na wartości niematerialne i prawne oraz autorskie prawa majątkowe, pokrewne prawa majątkowe, licencje i koncesje w okresie I-XII w latach 2016-2020	28
Wykres 9. Podstawowe dane o przedsiębiorstwach niefinansowych z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego wg klasy wielkości.....	30

Spis map

Mapa 1.	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	15
Mapa 2.	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport	16
Mapa 3.	Udział liczby jednostek wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych	20
Mapa 4.	Wskaźnik rentowności obrotu netto	22

Objaśnienia znaków umownych

Symbol	Opis
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
(0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
Kropka (.)	oznacza, zupełny brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej, wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
„W tym”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy

Skróty

Skrót	Znaczenie
tys.	tysiąc
mln	milion
mld	miliard
zł	złoty
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
p. proc.	punkt procentowy

Synteza

W 2020 roku wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw były niższe od uzyskanych rok wcześniej. Przychody ogółem były niższe o 1,3% od osiągniętych rok wcześniej, a koszty ich uzyskania spadły o 1,2%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów spadły w skali roku o 1,8%, a koszty tej działalności o 2,1%.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 178,5 mld zł i był wyższy o 3,4% niż w 2019 roku. Wynik finansowy z pozostałej działalności operacyjnej ukształtował się na poziomie 14,2 mld zł i był wyższy o 5,9 mld zł niż przed rokiem. Zanotowano znaczne pogorszenie wyniku na operacjach finansowych (minus 17,8 mld zł wobec minus 0,4 mld zł w 2019 roku).

Wynik finansowy brutto wyniósł 174,8 mld zł wobec 180,4 mld zł przed rokiem, a jego obciążenia ukształtowały się na poziomie 30,3 mld zł (wobec 30,1 mld zł). Wynik finansowy netto wyniósł 144,6 mld zł i był niższy o 3,8% niż przed rokiem. Zysk netto wyniósł 194,7 mld zł i był wyższy o 9,1% od uzyskanego w roku 2019, a strata netto wyniosła 50,1 mld zł i zwiększyła się o 78,0% w stosunku do roku 2019. Zysk netto wykazało 78,9% ogółu przedsiębiorstw, a uzyskane przez nie przychody stanowiły 81,1% przychodów ogółem badanych przedsiębiorstw (wobec 87,7% przed rokiem).

Wskaźnik poziomu kosztów dla ogółu przedsiębiorstw wyniósł 95,3% (wobec 95,2% przed rokiem), a wskaźnik rentowności sprzedaży brutto zwiększył się z 4,7% do 4,9%. Zmniejszył się wskaźnik rentowności obrotu brutto z 4,8% do 4,7% oraz wskaźnik rentowności obrotu netto z 4,0% do 3,9%.

Wskaźnik płynności finansowej I stopnia wyniósł 45,1% (wobec 38,7% przed rokiem), a płynności finansowej II stopnia 106,3% (wobec 101,1% przed rokiem). Wskaźnik płynności I stopnia powyżej 20% uzyskało 66,2% przedsiębiorstw. Wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowało 11,2% badanych przedsiębiorstw.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem 38,1% wykazało w 2020 roku przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport (wobec 37,8% rok wcześniej). Poziom przychodów ze sprzedaży na eksport był o 2,8% niższy niż w roku poprzednim. Udział tych przychodów w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu badanych przedsiębiorstw spadł z 23,2% do 23,0%. Spośród jednostek eksportujących, zysk netto wykazało 82,5% przedsiębiorstw wobec 82,3% przed rokiem. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe tej grupy przedsiębiorstw uległy pogorszeniu i były podobne do uzyskanych dla ogółu badanych przedsiębiorstw.

W 2020 roku nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw wyniosły 160,6 mld zł i były (w cenach stałych) o 7,9% niższe niż przed rokiem (w 2019 roku odnotowano wzrost o 11,5%). Nakłady na wartości niematerialne i prawne wyniosły 10,5 mld zł i były o 5,0% niższe niż przed rokiem.

Rozdział 1. Przedsiębiorstwa niefinansowe

Prezentowane w niniejszej publikacji PRZEDSIĘBIORSTWA NIEFINANSOWE są to osoby prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaklasyfikowane według PKD 2007 do następujących sekcji:

- Górnictwo i wydobywanie (sekcja B),
- Przetwórstwo przemysłowe (sekcja C),
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (sekcja D),
- Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (sekcja E),
- Budownictwo (sekcja F),
- Handel hurtowy i detaliczny: naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G),
- Transport i gospodarka magazynowa (sekcja H),
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznym (sekcja I),
- Informacja i komunikacja (sekcja J – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną),
- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (sekcja L),
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (sekcja M),
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (sekcja N),
- Edukacja (sekcja P – z wyłączeniem szkół wyższych),
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (sekcja Q – z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej),
- Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (sekcja R – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną),
- Pozostała działalność usługowa (sekcja S – z wyłączeniem związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych).

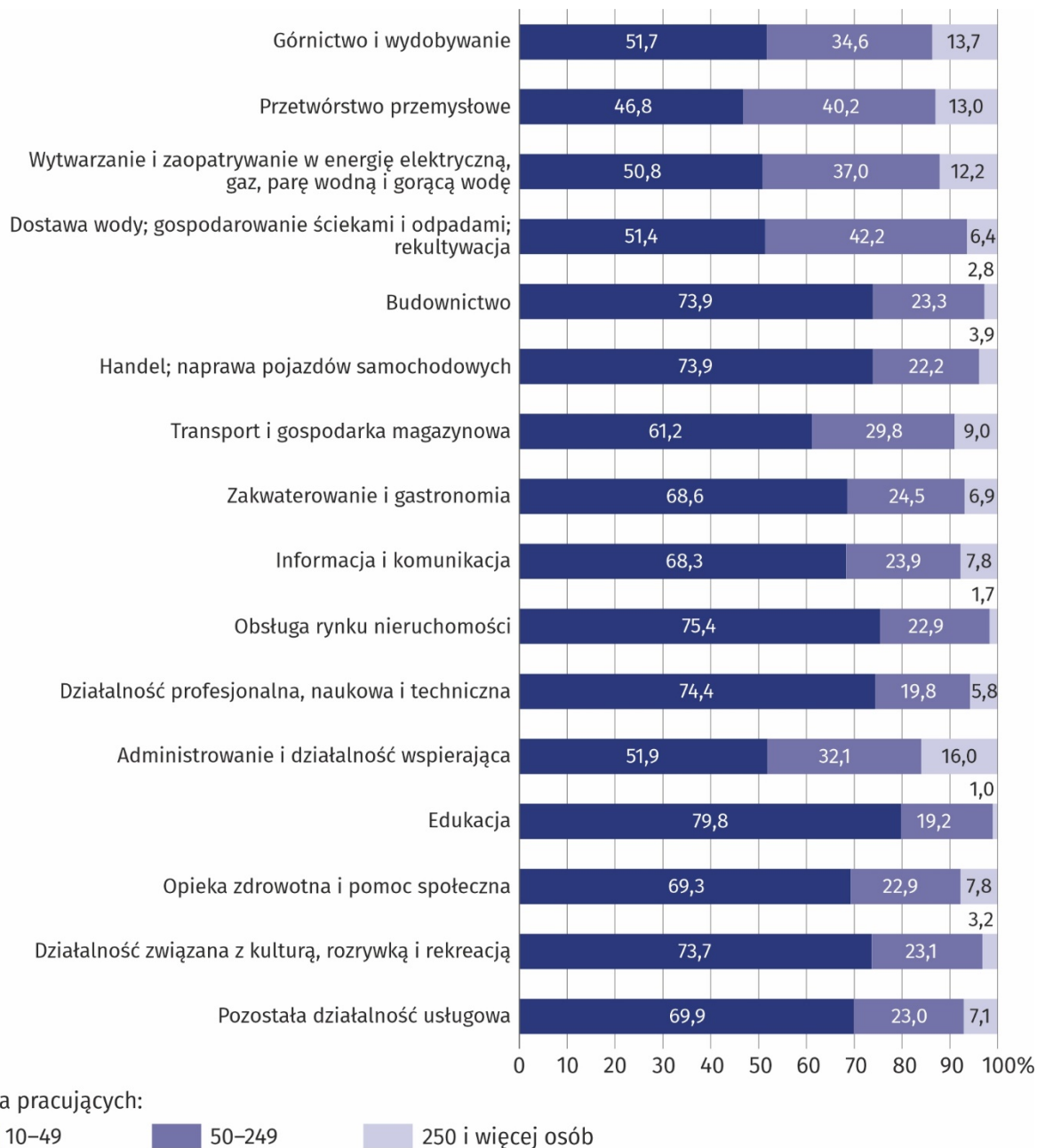
Ze względu na formę prawną przedsiębiorstwa niefinansowe to spółki osobowe, spółki kapitałowe, spółki cywilne prowadzące działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie Kodeksu cywilnego, spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach (dotyczy na przykład spółek wodnych), oddziały zagranicznych przedsiębiorców, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, państwowe jednostki organizacyjne, jednostki badawczo-rozwojowe, instytuty badawcze oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Sektor przedsiębiorstw niefinansowych nie obejmuje: fundacji, funduszy, kościołów, stowarzyszeń, organizacji społecznych, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, przedstawicielstw zagranicznych, wspólnot mieszkaniowych. Działalność tych przedsiębiorstw jest objęta odrębną sprawozdawczością statystyczną.

1.1. Liczba przedsiębiorstw niefinansowych

Zawarte w niniejszej publikacji informacje o wynikach finansowych osiągniętych przez przedsiębiorstwa niefinansowe w 2020 roku obejmują dane o 48 195 przedsiębiorstwach, co oznacza spadek w stosunku do 2019 roku o 2,1%. Wśród badanych przedsiębiorstw przeważały jednostki małe (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób), stanowiąc 63,3% całej objętej badaniem populacji. Udział jednostek średnich (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób) wyniósł 29,0%, a jednostek dużych (o liczbie pracujących 250 osób i więcej) – 7,7%.

Wykres 1. Struktura liczby badanych przedsiębiorstw niefinansowych według klas wielkości w podziale na sekcje PKD

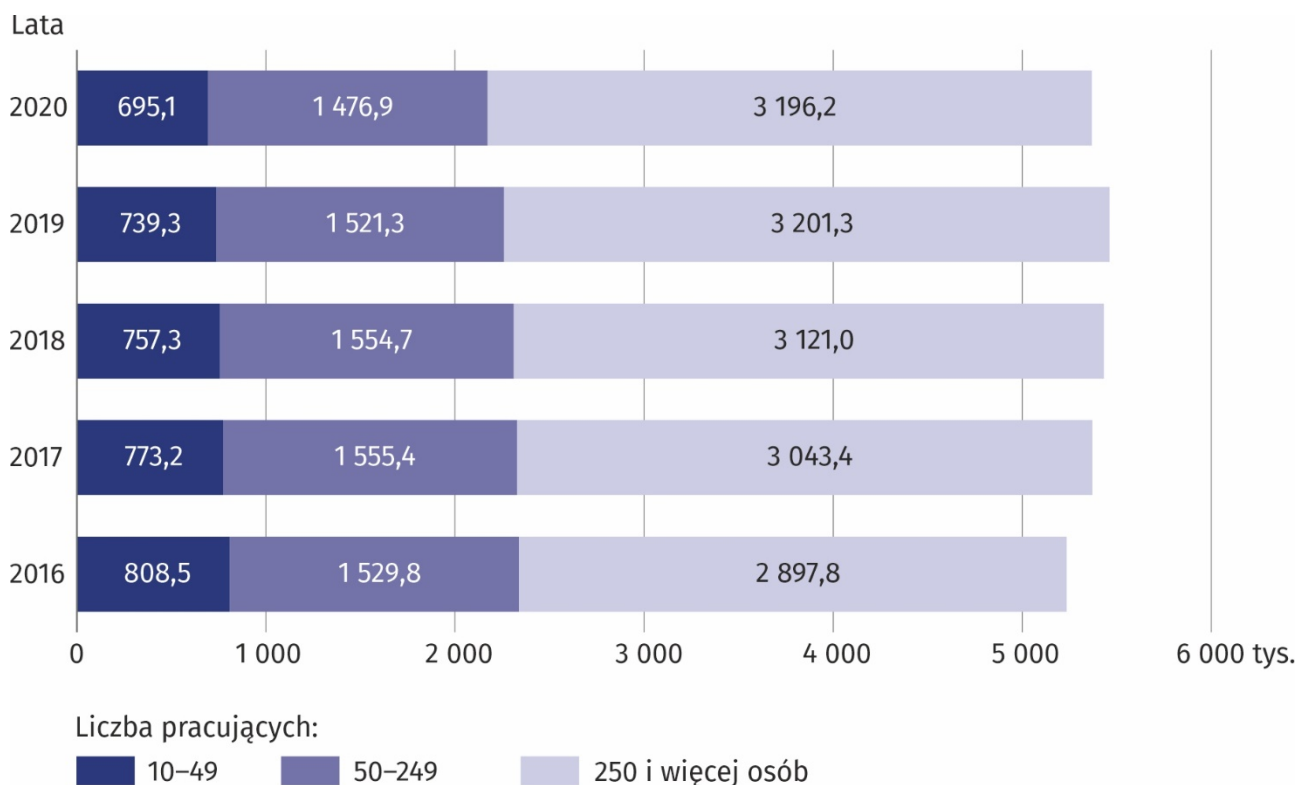


1.2. Pracujący

PRACUJĄCY – do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, tj. umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo); pracodawców i pracujących na własny rachunek: właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) oraz osoby pracujące na własny rachunek; agentów; osoby wykonujące pracę nakładczą; członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. w przedsiębiorstwach objętych badaniem pracowało 5 368,3 tys. osób, co oznacza spadek o 1,7% w stosunku do stanu na koniec 2019 r. W jednostkach małych o liczbie pracujących od 10 do 49 osób pracowało 13,0% osób, w średnich (50–249 pracujących) – 27,5%, a w dużych (250 pracujących i więcej) – 59,5%.

Wykres 2. Pracujący według klas wielkości przedsiębiorstw na koniec grudnia w latach 2016-2020



Rozdział 2. Rachunek zysków i strat

2.1. Przychody ogółem

PRZYCHODY OGÓŁEM (PRZYCHODY Z CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI) obejmują przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe.

PRZYCHODY OPERACYJNE OGÓŁEM obejmują przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz pozostałe przychody operacyjne.

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW to przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami; oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone.

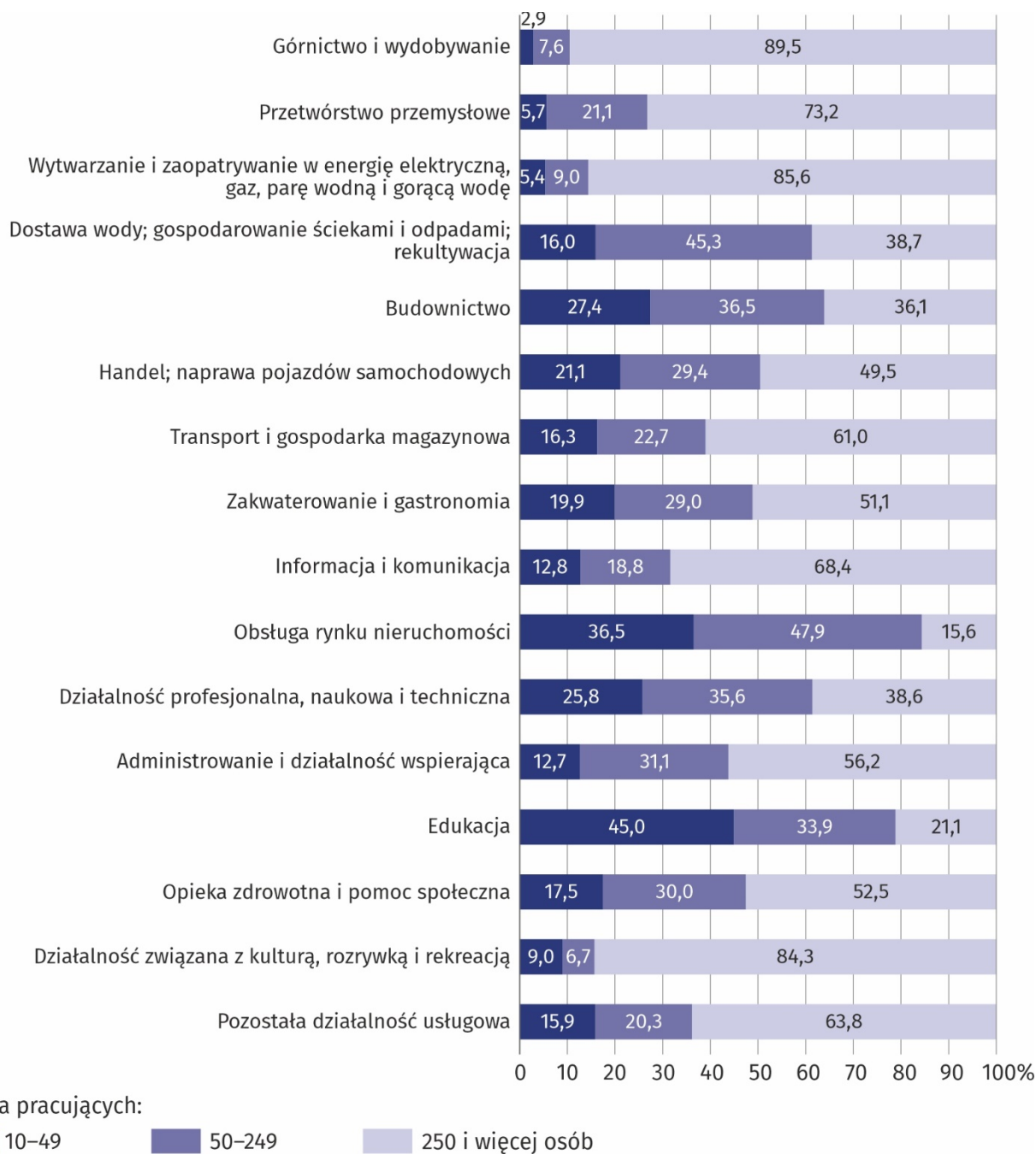
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE to przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, otrzymane nieodpłatnie (w tym w drodze darowizny) aktywa, odszkodowania, rozwiązane rezerwy, odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo z inwestycji w nieruchomości i prawa, przychody związane ze zdarzeniami losowymi.

PRZYCHODY FINANSOWE to m.in. kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia aktywów finansowych, odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Wartość przychodów ogółem uzyskanych przez badane przedsiębiorstwa wyniosła 3 724,1 mld zł. W stosunku do roku 2019 dla całej badanej zbiorowości wartość przychodów spadła 1,3%, w tym dla jednostek małych – o 3,9%, dla średnich – o 2,6% natomiast dla jednostek dużych – o 0,2%. Z przychodów ogółem 13,9% wypracowały przedsiębiorstwa małe, 24,7% jednostki średnie, a 61,4% – jednostki duże.

Największy wzrost przychodów ogółem w stosunku do osiągniętych w 2019 roku odnotowano m.in. w sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (o 10,8%), obsługa rynku nieruchomości (o 5,6%), informacja i komunikacja (o 4,1%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 3,8%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz i wodę (o 2,5%). Największy spadek przychodów ogółem zanotowano m.in. w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 31,3%), pozostała działalność usługowa (o 15,9%), administrowanie i działalność wspierająca (o 11,3%), górnictwo i wydobywanie (o 5,7%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 3,4%).

Wykres 3. Struktura przychodów ogółem według klas wielkości w podziale na sekcje PKD



2.2. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

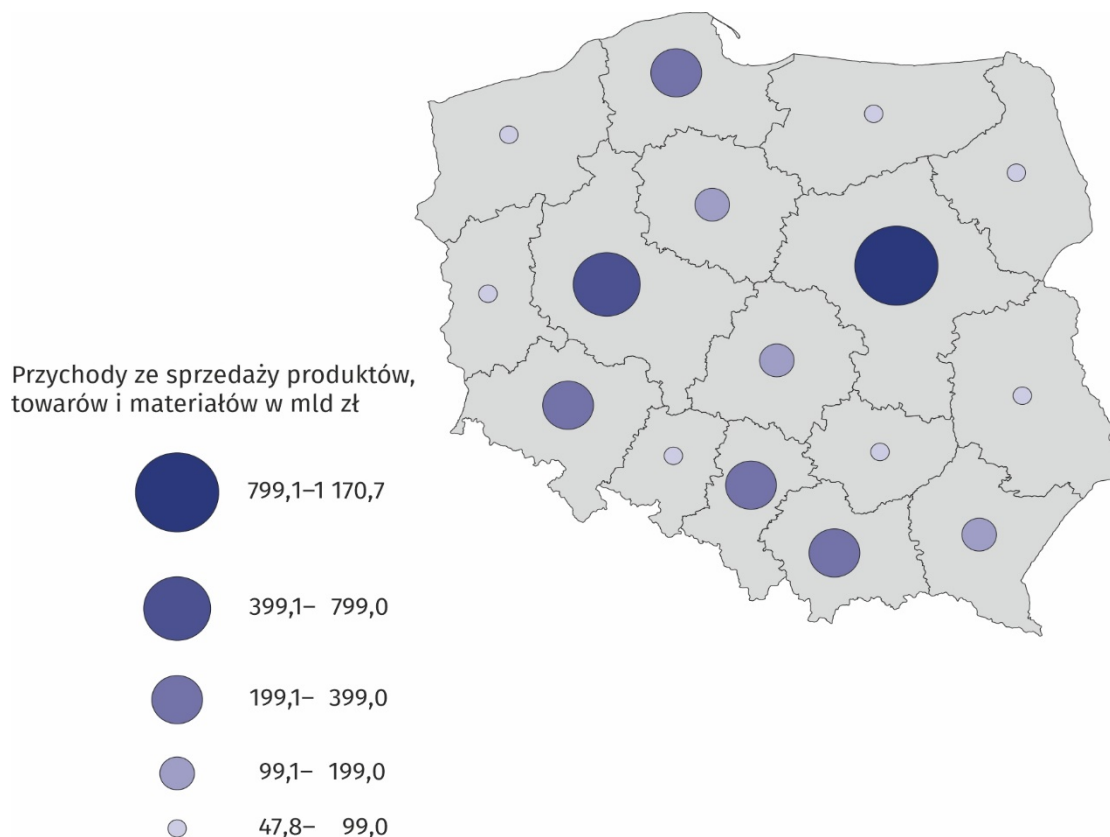
PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW to przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami; oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone.

Wartość przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów uzyskanych przez badane przedsiębiorstwa wyniosła 3 608,6 mld zł. W stosunku do 2019 roku dla całej badanej zbiorowości ich wartość spadła o 1,8%, dla jednostek małych – o 4,1%, średnich – o 2,7% oraz dużych – o 0,9%. Z przychodów netto ze sprzedaży ogółu badanych przedsiębiorstw 13,9% wypracowały jednostki małe, 24,7% jednostki średnie, a 61,4% – jednostki duże.

Największy spadek przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w stosunku do osiągniętych w 2019 roku odnotowano m.in. w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 33,2%), pozostała działalność usługowa (o 17,1%), administrowanie i działalność wspierająca (o 12,8%), górnictwo i wydobywanie (o 7,0%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 4,2%).

Najwyższy spadek przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (o 11,9%), podkarpackim (o 8,8%), śląskim (o 7,1%), oraz opolskim (o 6,8%).

Mapa 1. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów



2.3. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport

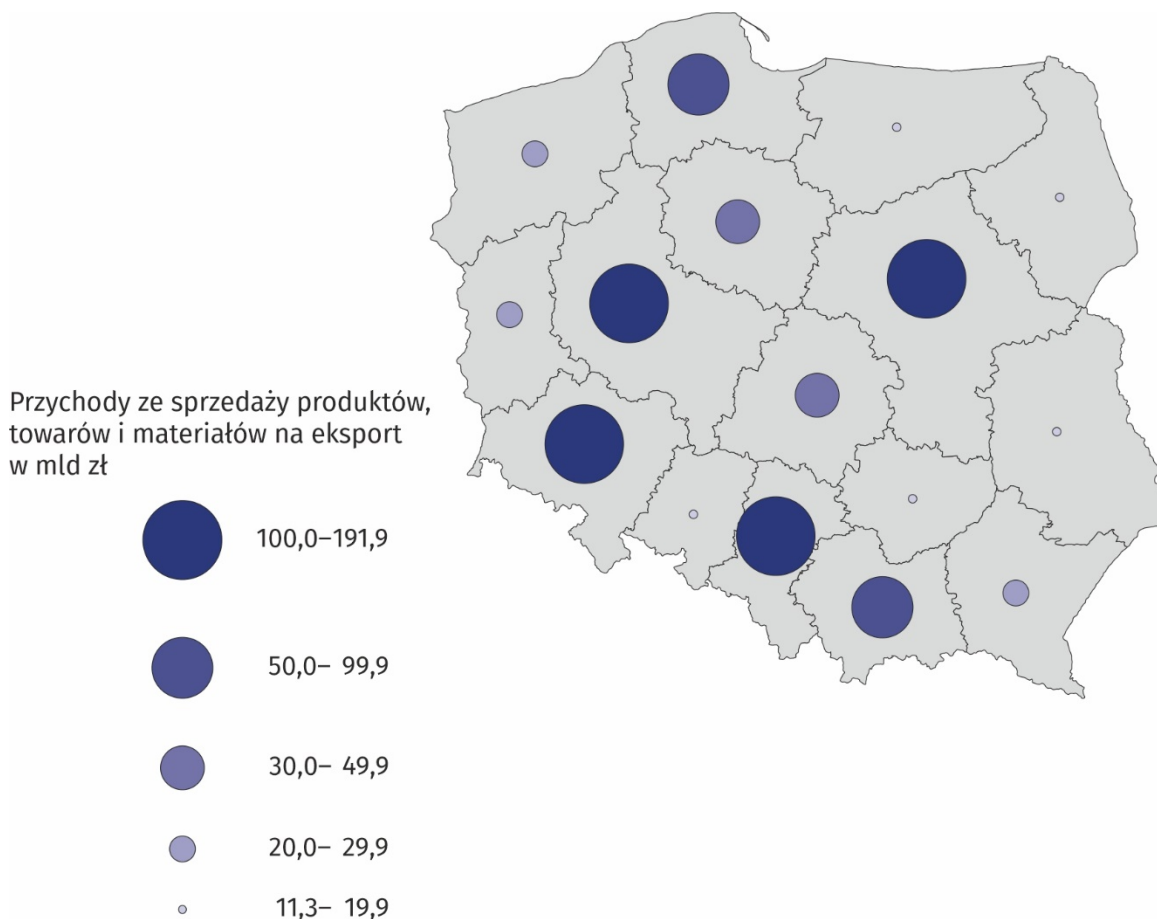
PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW NA EKSPORT obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych.

Z grupy przedsiębiorstw niefinansowych objętych badaniem, 38,1% przedsiębiorstw wykazało w 2020 roku sprzedaż na eksport (37,8% w 2019 r.). Poziom sprzedaży eksportowej był niższy o 2,8%, a jej udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu przedsiębiorstw obniżył się z 23,2% do 23,0%. W podziale na klasy wielkości przedsiębiorstw jednostki duże uzyskały 73,1% ogółu przychodów ze sprzedaży na eksport, jednostki średnie – 20,1%, małe – 6,8%. Spośród jednostek eksportujących, zysk netto wykazało 82,5% przedsiębiorstw wobec 82,3% przed rokiem.

Największy udział w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport odnotowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe (71,2%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (12,4%).

Najwyższy spadek przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport w porównaniu z 2019 rokiem zanotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (o 13,0%), podkarpackim (o 10,7%), śląskim (o 10,3%) oraz lubuskim (o 6,7%).

Mapa 2. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport



2.4. Koszty ogółem

KOSZTY OGÓŁEM (KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODÓW Z CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI) obejmują koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne oraz koszty finansowe.

KOSZTY SPRZEDANYCH PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW obejmują koszt własny sprzedanych produktów (tj. koszty podstawowej działalności operacyjnej pomniejszone o koszty wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów) oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu lub nabycia.

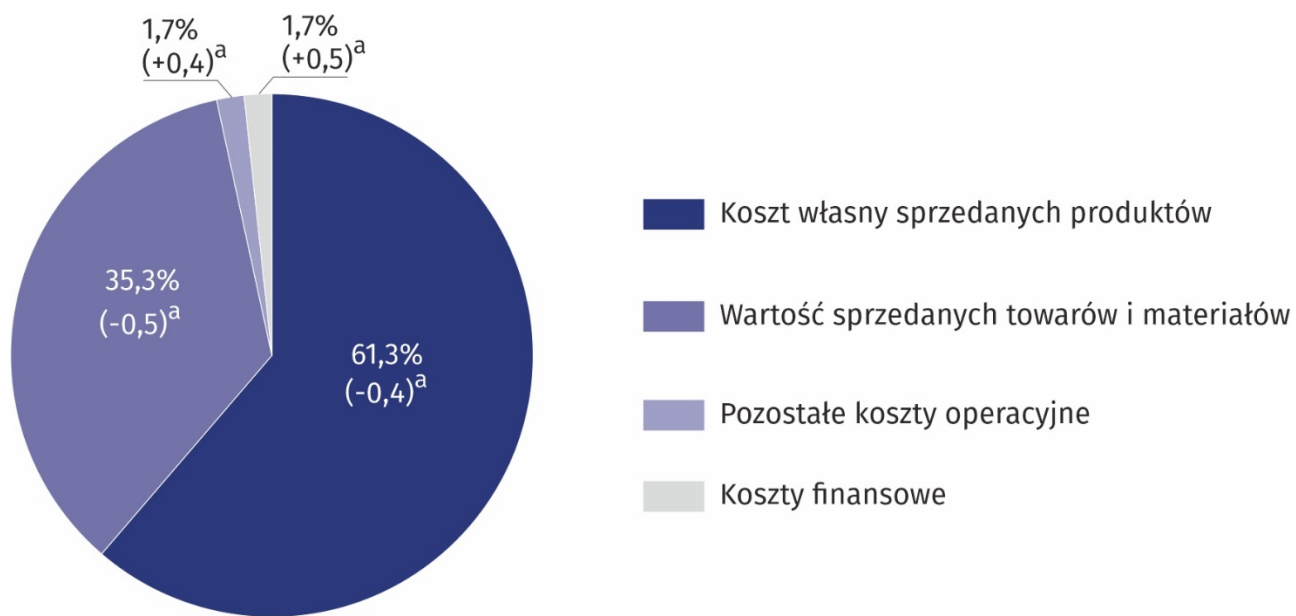
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE to koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, amortyzacja oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe, straty związane ze zdarzeniami losowymi.

KOSZTY FINANSOWE to m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia aktywów finansowych, odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Wartość kosztów ogółem poniesionych przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe wyniosła 3 549,2 mld zł. Ogółem dla całej zbiorowości spadek wartości kosztów wyniósł 1,2%; dla jednostek małych – 3,9%, średnich – 3,4%, natomiast dla jednostek dużych nastąpił wzrost wartości kosztów o 0,3%. Z kosztów ogółem 13,7% poniosły przedsiębiorstwa małe, 24,5% – jednostki średnie, a 61,8% – jednostki duże.

W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększył się udział wynagrodzeń (o 0,8 p. proc.), amortyzacji (o 0,4 p. proc.), usług obcych, podatków i opłat oraz ubezpieczeń spotecznych i innych świadczeń (po 0,2 p. proc.). Zmniejszył się udział zużycia materiałów i energii (o 1,8 p. proc.) oraz udział pozostałych kosztów rodzajowych (o 0,1 p. proc.).

Wykres 4. Struktura kosztów ogółem przedsiębiorstw niefinansowych



a Zmiany do I–XII 2019 r. (w p.proc.)

2.5. Wyniki finansowe

WYNIK FINANSOWY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW stanowi różnicę między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (kosztami sprzedanych produktów, towarów i materiałów).

WYNIK FINANSOWY Z POZOSTAŁEJ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ stanowi różnicę między pozostałymi przychodami operacyjnymi a pozostałymi kosztami operacyjnymi. Od 2002 r. zawierał część, a od 2016 r. całość zdarzeń nadzwyczajnych związanych z działalnością operacyjną.

WYNIK FINANSOWY Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ to różnica między przychodami operacyjnymi ogółem a kosztami operacyjnymi ogółem.

WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH stanowi różnicę między przychodami finansowymi a kosztami finansowymi.

WYNIK FINANSOWY BRUTTO oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-).

OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO BRUTTO obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Wpływający na wynik finansowy podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

WYNIK FINANSOWY NETTO to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia.

W 2020 roku wyniki finansowe 48 195 badanych przedsiębiorstw niefinansowych były niższe od uzyskanych przed rokiem.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 178,5 mld zł i był wyższy o 3,4% niż w 2019 roku. Wynik finansowy z pozostałej działalności operacyjnej ukształtował się na poziomie 14,2 mld zł i był wyższy o 5,9 mld zł niż przed rokiem. Zanotowano znaczne pogorszenie wyniku na operacjach finansowych (minus 17,8 mld zł wobec minus 0,4 mld zł w 2019 roku).

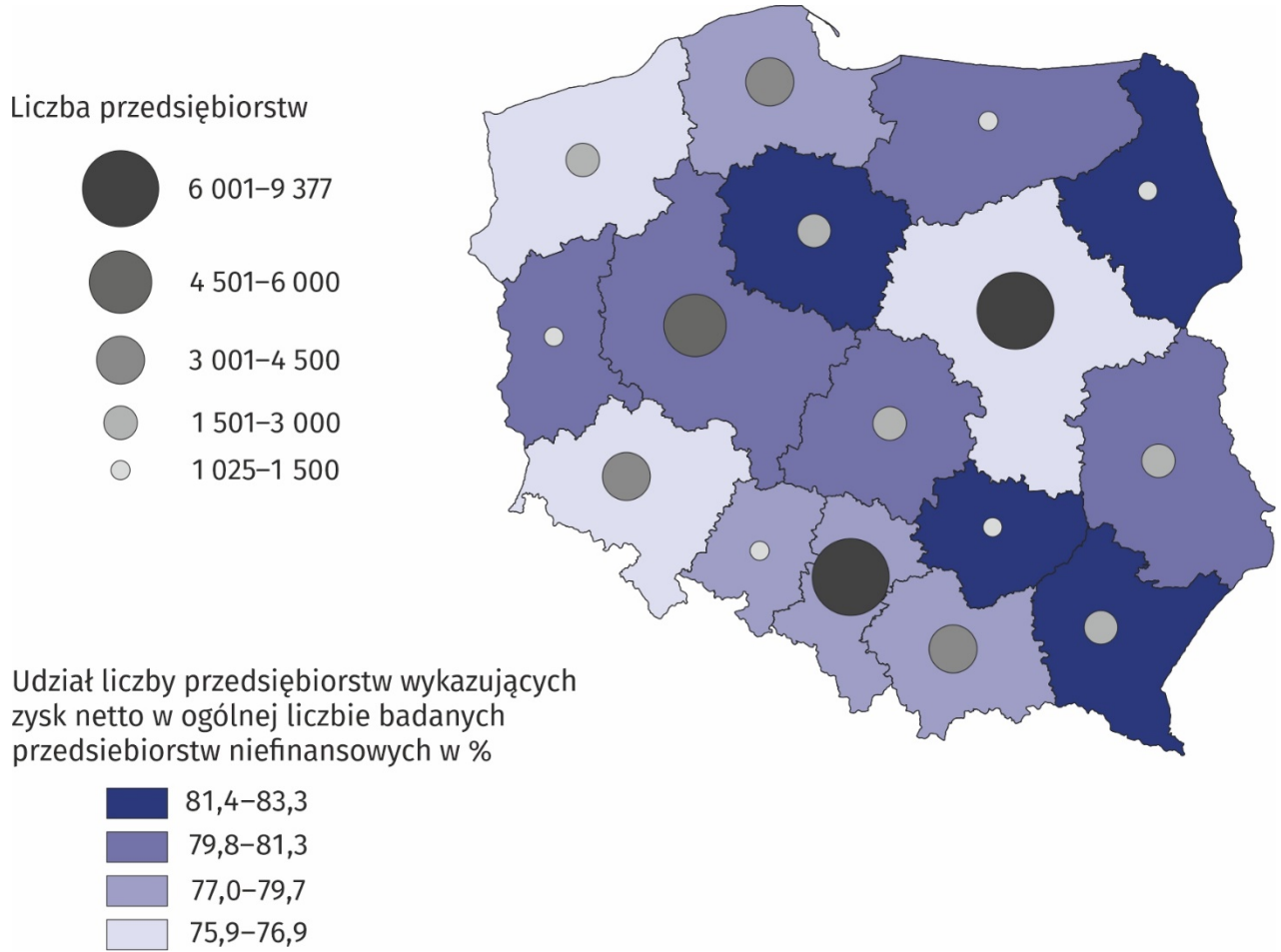
Wynik finansowy brutto wyniósł 174,8 mld zł wobec 180,4 mld zł rok wcześniej. W podziale na grupy przedsiębiorstw według liczby pracujących, w skali roku zanotowano spadek wyniku finansowego brutto w jednostkach dużych o 10,9% i w jednostkach małych – o 2,5%, a wzrost w jednostkach średnich o 15,8%. Obciążenia wyniku finansowego brutto wyniosły 30,3 mld zł (o 0,5% więcej niż rok wcześniej, z czego spadek w jednostkach dużych o 4,5% i w jednostkach małych – o 0,3%, a w jednostkach średnich wzrost o 16,4%).

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 144,6 mld zł (tj. niższym o 3,8% w porównaniu z osiągniętym w 2019 roku). Odnotowany zysk netto był wyższy o 9,1%, a strata netto była wyższa o 78,0%. Zysk netto wykazało 78,9% ogółu badanych przedsiębiorstw (wobec 80,8% przed rokiem), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 81,1% przychodów ogółem badanych przedsiębiorstw (wobec 87,7% przed rokiem).

Największy spadek zarówno wyniku finansowego brutto jak i wyniku finansowego netto w stosunku do osiągniętego w 2019 roku odnotowano w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia, górnictwo i wydobywanie, transport i gospodarka magazynowa, pozostała działalność usługowa oraz przetwórstwo przemysłowe.

Najwyższy spadek wyniku finansowego brutto i wyniku finansowego netto zanotowano w województwach: śląskim, pomorskim i dolnośląskim.

Mapa 3. Udział liczby jednostek wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych



2.6. Wskaźniki ekonomiczne

WSKAŹNIK POZIOMU KOSZTÓW to relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem.

WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI SPRZEDAŻY BRUTTO to relacja wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI SPRZEDAŻY NETTO to relacja wyniku finansowego netto do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI OBROTU BRUTTO to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem.

WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI OBROTU NETTO to relacja wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ I STOPNIA to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ II STOPNIA to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

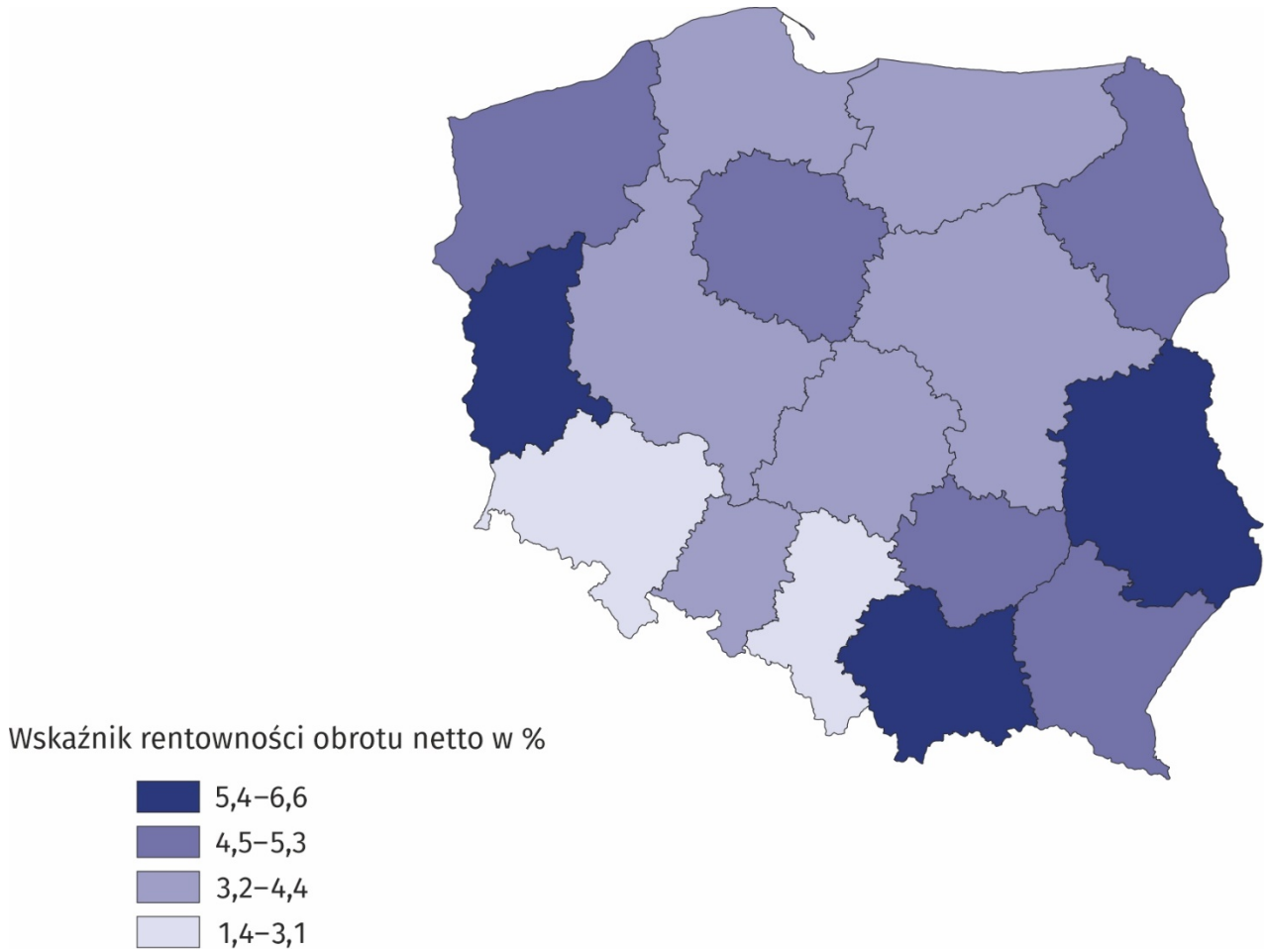
WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ III STOPNIA to relacja aktywów obrotowych jednostki (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

Wskaźnik poziomu kosztów ogółu badanych przedsiębiorstw niefinansowych objętych analizą wyniósł 95,3% (wobec 95,2% w 2019 roku). Najkorzystniejszy wskaźnik odnotowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie informacji i komunikacji (89,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (90,7%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (91,4%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (92,4%). Wskaźnik poziomu kosztów w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i wodę wyniósł 93,7%, w przetwórstwie przemysłowym 94,9%, a w handlu; naprawie pojazdów samochodowych 96,4%.

Zmniejszył się wskaźnik rentowności obrotu brutto z 4,8% do 4,7% oraz wskaźnik rentowności obrotu netto z 4,0% do 3,9%. Największy wzrost wskaźnika rentowności obrotu netto odnotowano m.in. w sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja (z 5,3% do 7,1%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i wodę (z 4,6% do 4,9%) oraz informacja i komunikacja (z 7,4% do 8,8%). Największy spadek wskaźnika zanotowano dla sekcji: zakwaterowanie i gastronomia (z 7,6% do minus 7,8%), górnictwo i wydobywanie (z 2,9% do minus 5,0%) oraz pozostała działalność usługowa (z 5,9% do minus 0,6%)

Wskaźnik płynności finansowej I stopnia wyniósł 45,1% (38,7% rok wcześniej), a płynności finansowej II stopnia – 106,3% (101,1%).

Mapa 4. Wskaźnik rentowności obrotu netto



Rozdział 3. Aktywa obrotowe i zobowiązania

3.1. Aktywa obrotowe

AKTYWA OBROTOWE są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje oraz rozliczenia międzyokresowe.

ZAPASY to rzeczowe składniki aktywów obrotowych, do których zalicza się: materiały – surowce, materiały podstawowe i pomocnicze, półfabrykaty obcej produkcji, opakowania, części zamienne i odpady; produkty gotowe – wyroby gotowe, wykonane usługi, zakończone roboty, w tym także budowlano-montażowe, prace naukowo-badawcze, prace projektowe, geodezyjno-kartograficzne, itp.; półprodukty i produkty w toku – produkcję niezakończoną, tj. produkcję (usługi, w tym roboty budowlane) w toku oraz półfabrykaty (półprodukty) własnej produkcji; towary – rzeczowe składniki majątku obrotowego nabyte w celu odsprzedaży w niezmienionej postaci; zaliczki na poczet dostaw zapasów.

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług (bez względu na termin ich zapłaty) oraz całość lub część należności z innych tytułów nie zaliczanych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE obejmują krótkoterminowe (obrotowe) aktywa finansowe, w szczególności udziały i akcje, inne papiery wartościowe, udzielone pożyczki, inne krótkoterminowe aktywa finansowe, środki pieniężne i inne aktywa pieniężne; oraz inne inwestycje krótkoterminowe.

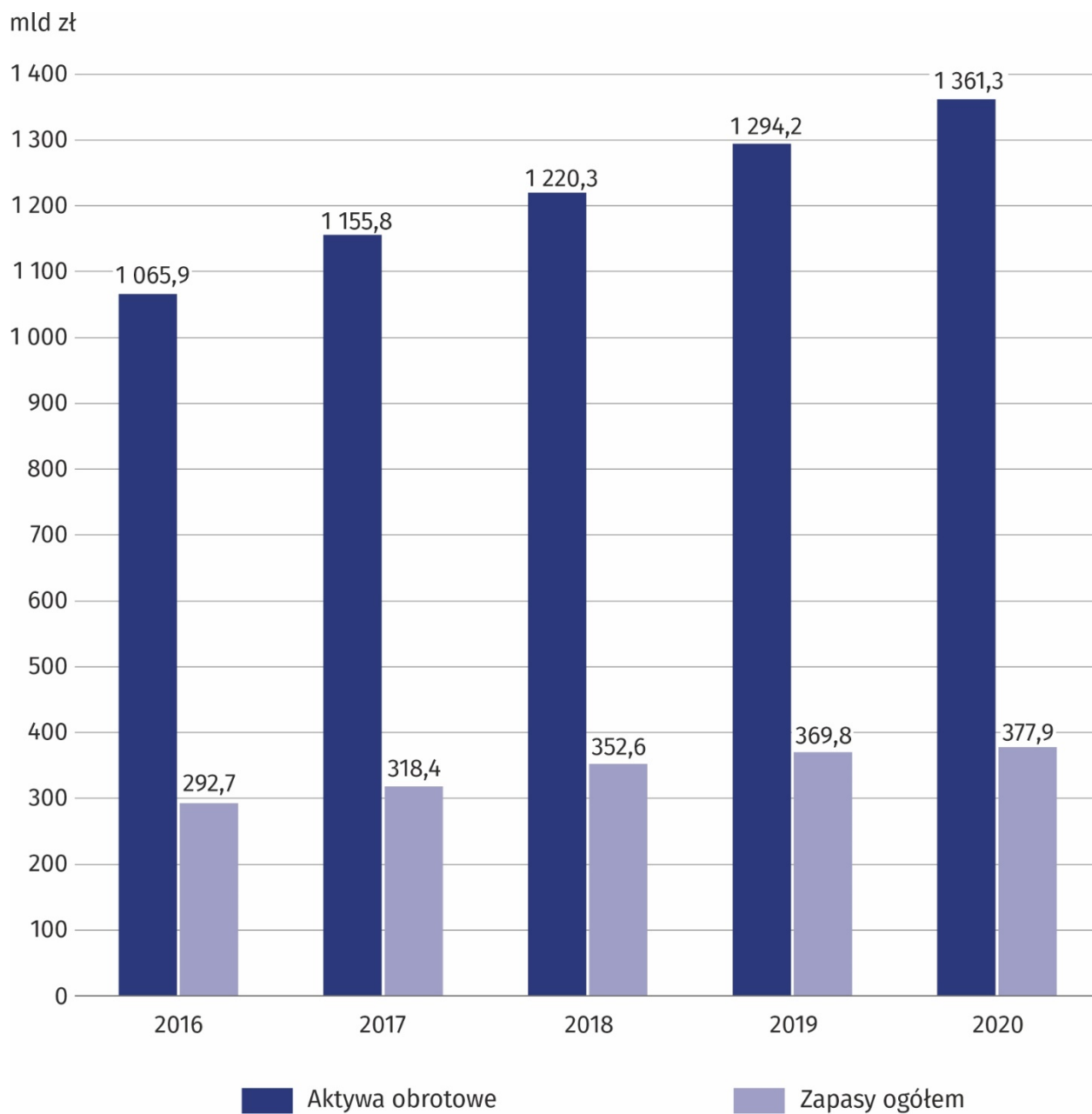
KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE obejmują podlegające rozliczeniu w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczenia międzyokresowe przychodów jako odpowiednik przychodów niebędących jeszcze na dzień bilansowy należnościami z prawnego punktu widzenia.

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw niefinansowych wyniosła na koniec 2020 roku 1 361,3 mld zł, co oznacza wzrost o 5,2% w skali roku. Przedsiębiorstwa duże na koniec 2020 roku odnotowały wzrost aktywów obrotowych o 4,7% w stosunku do końca 2019 roku, przedsiębiorstwa średnie 7,6%, a małe o 2,8%.

Wartość zapasów ogółu badanych przedsiębiorstw niefinansowych ukształtowała się na poziomie 377,9 mld zł, tj. o 2,2% wyższym niż rok wcześniej. Odnotowano wzrost inwestycji krótkoterminowych (o 18,3%). Należności krótkoterminowe spadły o 0,5% natomiast krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe o 0,7%.

W strukturze zapasów ogółem wzrósł udział materiałów (z 27,6% do 28,3%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 13,9% do 14,2%), a obniżył udział produktów gotowych (z 14,4% do 14,0%) oraz towarów (z 41,7% do 40,7%).

Wykres 5. Aktywa obrotowe na koniec grudnia w latach 2016-2020



3.2. Zobowiązania

ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA są wynikającym z przyszłych zdarzeń obowiązkiem wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które powodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Obejmują rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe oraz rozliczenia międzyokresowe.

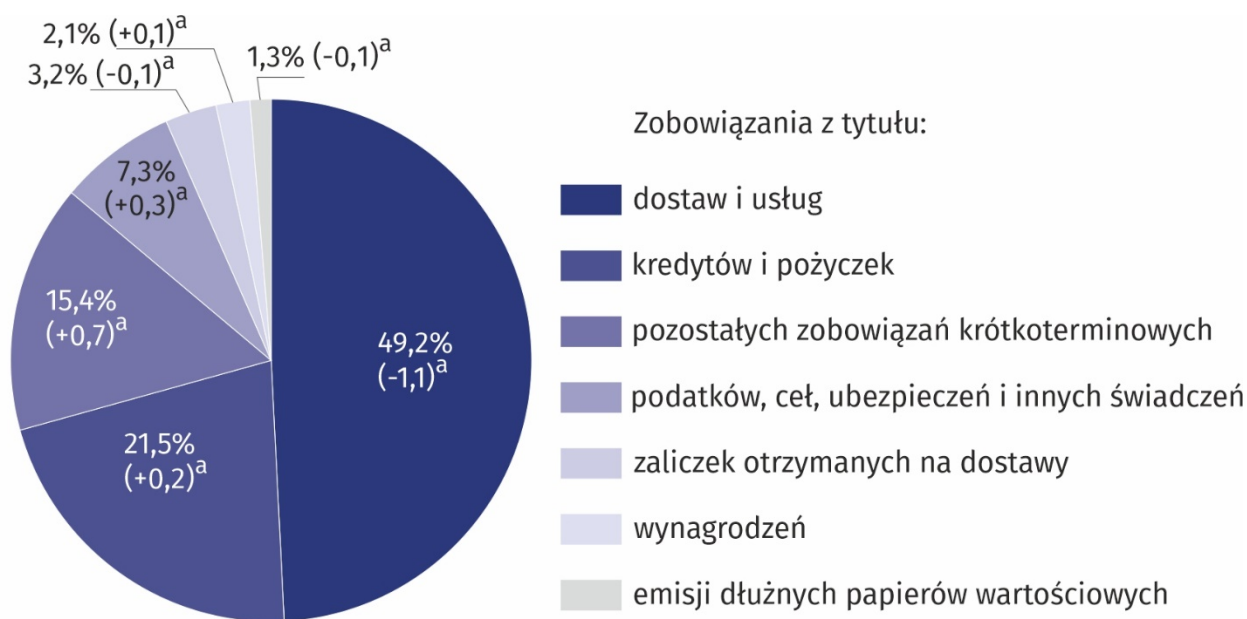
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE powstałe z innych tytułów niż dostawy i usługi obejmują zobowiązania, których termin płatności w całości lub części przypada powyżej 12 miesięcy po dniu bilansowym.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE (bez funduszy specjalnych) obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec 2020 r. wyniosły 1 453,0 mld zł i były o 6,6% wyższe niż przed rokiem. W przedsiębiorstwach dużych wzrost tych zobowiązań wyniósł 3,2%, a w jednostkach średnich 23,2%. W przedsiębiorstwach małych zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) były niższe o 4,6% w stosunku do poprzedniego roku.

Wartość zobowiązań krótkoterminowych wszystkich badanych przedsiębiorstw niefinansowych wyniosła na koniec grudnia 2020 roku 889,6 mld zł i była o 1,5% wyższa niż rok wcześniej. Wpływ na to miał wzrost zobowiązań z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 6,3%, wynagrodzeń – o 6,0%, pozostałych zobowiązań krótkoterminowych – o 5,9% oraz kredytów i pożyczek o 2,4%.

Wykres 6. Struktura zobowiązań krótkoterminowych



a Zmiany do I-XII 2019 r. (w p.proc.)

Rozdział 4. Nakłady

4.1. Nakłady inwestycyjne

NAKLĄDY INWESTYCYJNE to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na: budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe; maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem); środki transportu; inne, tj. melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, zasadzenia wieloletnie, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

W 2020 roku nakłady inwestycyjne ogółem badanych przedsiębiorstw wyniosły 160,6 mld zł. Wartość nakładów była (w cenach stałych) o 7,9% niższa niż przed rokiem (w 2019 r. odnotowano wzrost o 11,5%). Zmniejszyły się nakłady (w cenach stałych) na budynki i budowle – o 8,7%, na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – o 5,6% oraz na środki transportu – o 11,7%. Udział zakupów¹ w nakładach ogółem wyniósł podobnie jak w 2019 roku 60,2%.

Przedsiębiorstwa duże, tj. o liczbie pracujących 250 osób i więcej, zrealizowały 74,2% ogółu nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10 osób i więcej. Jednostki średnie (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób) – 19,1%, a jednostki małe (o liczbie pracujących 10-49 osób) – 6,7%.

Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie: przemysłu – 37,4% ogółu inwestujących przedsiębiorstw, handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 26,6%, budownictwa – 8,3%, transportu i gospodarki magazynowej – 5,1%, obsługi rynku nieruchomości – 4,4%, informacji i komunikacji – 4,2%, oraz administrowania i działalności wspierającej – 2,9%. Łącznie przedsiębiorstwa te zainwestowały 155,7 mld zł, tj. 97,0% ogółu nakładów badanych przedsiębiorstw.

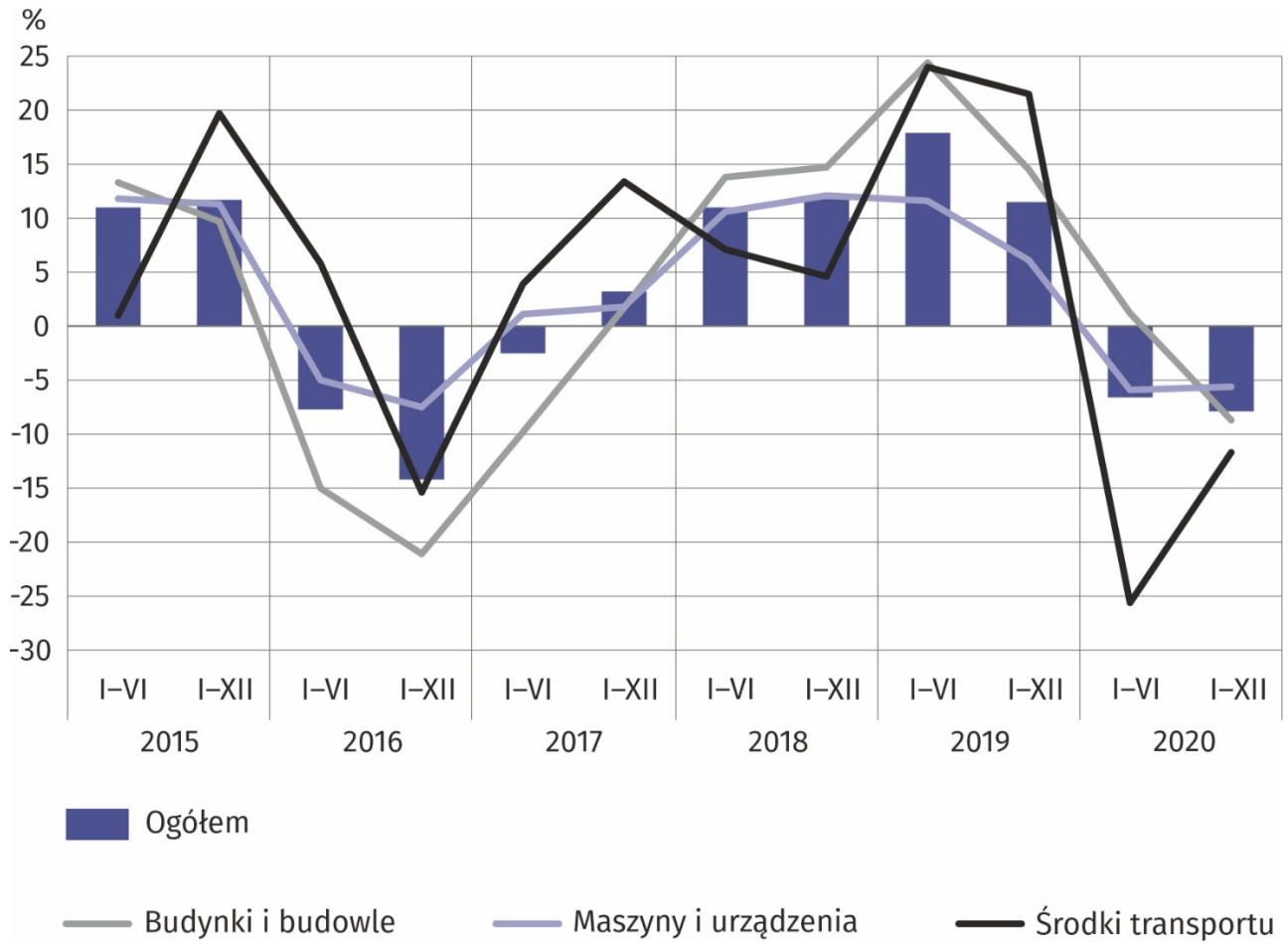
Wśród jednostek przetwórstwa przemysłowego najwyższy udział poniesionych nakładów przypadął na jednostki produkujące artykuły spożywcze – 14,4%, pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy – 13,8%, urządzenia elektryczne – 11,4%, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych – 8,4%, chemikalia i wyroby chemiczne – 7,9%, koks i produkty rafinacji ropy naftowej – 6,6%, wyroby z metali – 6,1% oraz wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – 4,9%.

Wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych ogółem wyniosła 66,6 mld zł. Z ogółem wartości kosztorysowej inwestycji nowo rozpoczętych 5,8% przypadło na przedsiębiorstwa małe, 10,6% na jednostki średnie, a 83,6% na jednostki duże.

Największy udział w zrealizowanych nakładach w 2020 roku miały przedsiębiorstwa z siedzibą na terenie czterech województw: mazowieckiego, dolnośląskiego, śląskiego i wielkopolskiego – łącznie 66,7%. W kolejnych siedmiu województwach: małopolskim, pomorskim, łódzkim, lubelskim, kujawsko-pomorskim, zachodniopomorskim i podkarpackim, zrealizowano 27,8% nakładów. Na pozostałe pięć województw przypadało 5,5% poniesionych nakładów inwestycyjnych.

¹ Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

Wykres 7. Nakłady inwestycyjne – wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego



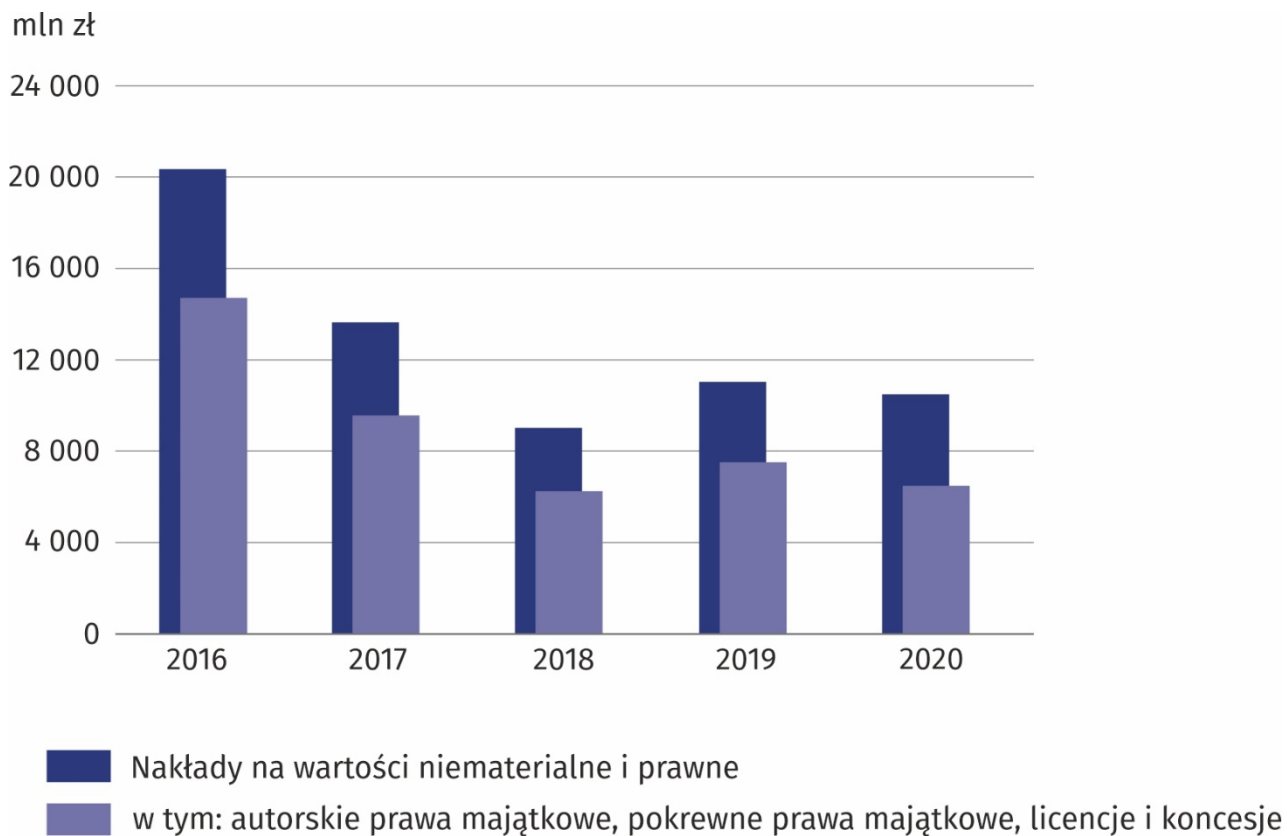
4.2. Nakłady na wartości niematerialne i prawne

NAKŁADY NA WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE to nakłady na nabyte prawa majątkowe, zaliczane do aktywów trwałych, nadające się do gospodarczego wykorzystania o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki. W szczególności nakłady na: autorskie prawa majątkowe, pokrewne prawa majątkowe, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, oraz wartość stanowiącą równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how), wartość firmy, koszty zakończonych prac rozwojowych.

Nakłady na wartości niematerialne i prawne wyniosły 10,5 mld zł i były o 5,0% niższe niż w 2019 roku. Udział w tych nakładach jednostek małych wyniósł 7,0%, jednostek średnich – 20,3%, a jednostek dużych – 72,7%.

W strukturze nakładów na wartości niematerialne i prawne 61,8% stanowiły nakłady na autorskie prawa majątkowe, pokrewne prawa majątkowe, licencje i koncesje.

Wykres 8. Nakłady na wartości niematerialne i prawne oraz autorskie prawa majątkowe, pokrewne prawa majątkowe, licencje i koncesje w okresie I-XII w latach 2016-2020



Rozdział 5. Przedsiębiorstwa niefinansowe z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego

PRZEDSIĘBIORSTWO Z PRZEWAŻAJĄCYM UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO to przedsiębiorstwo, w którym udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym przekracza 50%.

Udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym wyliczono w oparciu o wyniki badania statystycznego działalności przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym.

KAPITAŁ ZAGRANICZNY to kapitał wniesiony do jednostki w postaci środków finansowych (gotówka, akcje, obligacje), rzeczowych aktywów trwałych (maszyny, urządzenia, środki transportu, nieruchomości) oraz wartości niematerialnych i prawnych (patenty, licencje, itp.) przez jednostkę zagraniczną. Jednostką zagraniczną może być: osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego; osoba prawna z siedzibą za granicą; jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną z siedzibą za granicą.

KAPITAŁ (FUNDUSZ) PODSTAWOWY to rzeczywisty wkład właściciela lub współwłaściciela, wniesiony na uruchomienie jednostki gospodarczej z chwilą jej założenia, ewentualnie później podwyższony.

W badanej zbiorowości przedsiębiorstw niefinansowych 7 313 jednostek posiadało przeważający udział kapitału zagranicznego. Stanowiły one 15,2% wszystkich badanych przedsiębiorstw. Wśród tych jednostek przeważały jednostki małe (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób) stanowiąc 44,0%. Udział jednostek średnich (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób) wyniósł 36,1%, a jednostek dużych (o liczbie pracujących 250 osób i więcej) – 19,9%.

W omawianej zbiorowości przeważały przedsiębiorstwa ze 100% udziałem kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym, stanowiąc 85,1% (w stosunku do 2019 roku zanotowano wzrost o 0,7 p. proc.).

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. w przedsiębiorstwach z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego objętych badaniem pracowało 1 880,0 tys. osób, co oznacza wzrost o 0,8% w stosunku do stanu na koniec grudnia 2019 r. W jednostkach małych o liczbie pracujących od 10 do 49 osób pracowało 4,2%, w średnich (50-249 pracujących) – 16,5%, a w dużych (250 pracujących i więcej) – 79,3%.

Wartość przychodów ogółem uzyskanych przez badane przedsiębiorstwa z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego wyniosła 1 541,3 mld zł. W stosunku do 2019 roku dla całej badanej zbiorowości wartość tych przychodów ogółem wzrosła o 1,5%; w jednostkach małych o 1,3%, średnich o 3,4%, a w dużych – o 1,0%. Z przychodów ogółem 7,5% wypracowały przedsiębiorstwa małe, 20,2% jednostki średnie, a 72,3% – jednostki duże.

Wartość kosztów ogółem poniesionych przez badane przedsiębiorstwa z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego wyniosła 1 476,1 mld zł. Ogółem dla całej zbiorowości wzrost wartości kosztów wyniósł 2,2%; w jednostkach małych – 3,0%, średnich – 3,9%, a w dużych – 1,7%. Z kosztów ogółem 7,5% poniosły przedsiębiorstwa małe, 20,3% – jednostki średnie, a 72,2% – jednostki duże.

W 2020 roku wyniki finansowe 7 313 badanych przedsiębiorstw z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego były znacznie niższe od uzyskanych rok wcześniej. Wynik finansowy brutto wyniósł 65,3 mld zł wobec 74,4 mld zł rok wcześniej. W podziale według liczby pracujących, w skali roku w jednostkach małych wynik finansowy brutto był niższy o 27,4%, w jednostkach średnich o 6,0%, a w jednostkach dużych o 12,0%. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 52,0 mld zł (spadek o 13,6% wobec 2019 roku) i stanowił 36,0% wyniku finansowego netto wszystkich badanych przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

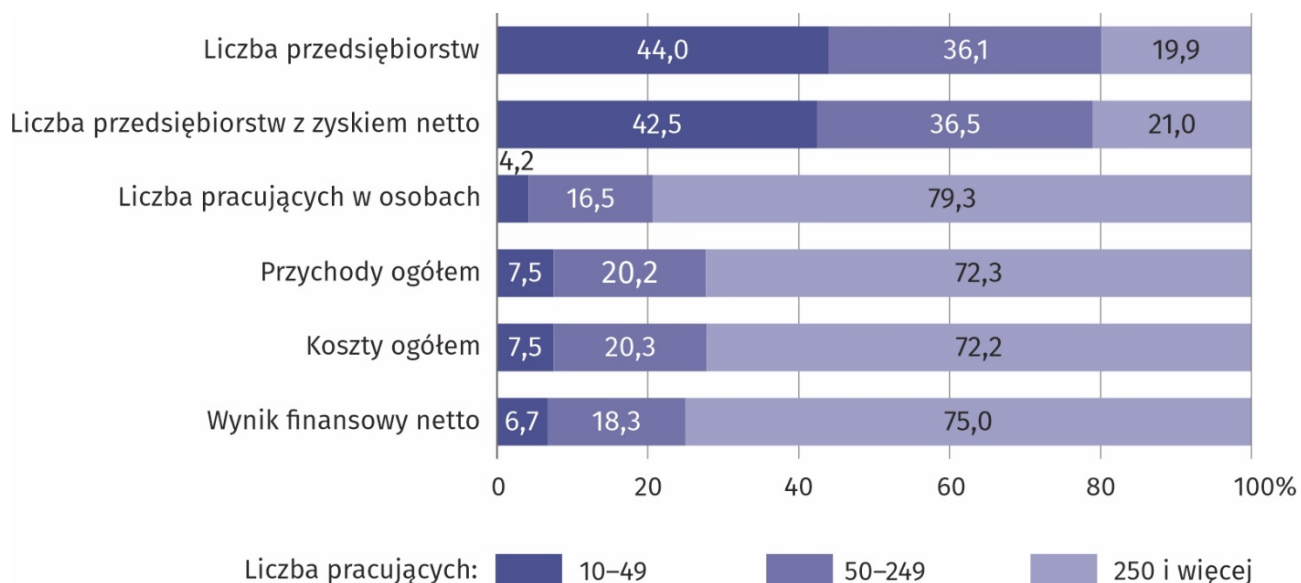
Wolniejszy wzrost przychodów ogółem od kosztów ich uzyskania (odpowiednio o 1,5% i o 2,2%) znalazł odzwierciedlenie w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów (z 95,1% przed rokiem do 95,8%). Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto obniżył się do 5,0% (5,1% w 2019 roku). Pogorszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto – z 4,9% do 4,2% i obrotu netto – z 4,0% do 3,4%.

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw wyniosła na koniec grudnia 2020 roku 557,1 mld zł, co oznacza wzrost o 9,1% w skali roku. Przedsiębiorstwa duże na koniec 2020 roku odnotowały wzrost aktywów obrotowych o 8,5%, przedsiębiorstwa średnie o 12,5%, a małe przedsiębiorstwa – o 5,4%.

Wartość zobowiązań krótkoterminowych wszystkich badanych przedsiębiorstw z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego wyniosła na koniec 2020 roku 378,5 mld zł i była o 6,1% wyższa niż rok wcześniej.

Nakłady inwestycyjne ogółem badanych przedsiębiorstw z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego w 2020 roku wyniosły 59,1 mld zł i były (w cenach stałych) o 11,6% niższe niż przed rokiem. Udział w nakładach jednostek dużych (o liczbie pracujących 250 osób i więcej) wyniósł 79,7%, jednostek średnich (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób) – 16,8%, a jednostek małych (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób) – 3,5%.

Wykres 9. Podstawowe dane o przedsiębiorstwach niefinansowych z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego według klas wielkości



Uwagi metodologiczne

1. Źródła i zakres danych

W niniejszej publikacji przedstawiono dane o przychodach, kosztach i wynikach finansowych oraz aktywach obrotowych, zobowiązaniach i nakładach inwestycyjnych przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej osób.

Źródłem informacji jest kwartalne badanie przychodów, kosztów i wyniku finansowego oraz nakładów inwestycyjnych, realizowane w oparciu o zestaw danych F-01/I-01 przez przedsiębiorstwa niefinansowe o liczbie pracujących 10 osób i więcej, prowadzące księgi rachunkowe w okresie I-XII 2020 r.

Badane przedsiębiorstwa są klasyfikowane w dwóch grupach ze względu na liczbę pracujących, według której określone są obowiązki sprawozdawcze na dany rok. Zmiana liczby pracujących w ciągu roku kalendarzowego nie powoduje zmiany obowiązków sprawozdawczych i prezentacji publikowanych wyników. Do pierwszej grupy zalicza się przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej. Grupę tę zaprezentowano w publikacji w podziale na dwie podgrupy: jednostki o liczbie pracujących od 50 do 249 osób oraz jednostki o liczbie pracujących 250 osób i więcej. Jednostki te są zobowiązane do przekazywania sprawozdań statystycznych w okresach kwartalnych, a podstawowe dane są publikowane w Biuletynie Statystycznym. Druga grupa jednostek obejmuje przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących jest zawarta w przedziale 10–49 osób. Jednostki te są zobowiązane do przekazywania sprawozdań w okresach półrocznych.

W publikacji dane statystyczne zaprezentowano według przeważającego rodzaju działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwa na poziomie sekcji i wybranych działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) oraz według województw – zgodnie ze stanem organizacyjnym na dzień 31 XII 2020 r. Podstawą grupowania danych według województw jest miejsce siedziby zarządu podmiotu sprawozdawczego.

Publikacja obejmuje przedsiębiorstwa niefinansowe, tj. osoby prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, które w okresie referencyjnym badania prowadziły w Polsce działalność gospodarczą zaklasyfikowaną według PKD 2007 do następujących sekcji:

Oznaczenia sekcji	Opis	Stosowane skróty
B	Górnictwo i wydobywanie	–
C	Przetwórstwo przemysłowe	–
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja
F	Budownictwo	–
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,	Handel; naprawa pojazdów samochodowych
H	Transport i gospodarka magazynowa	–
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Zakwaterowanie i gastronomia
J*	Informacja i komunikacja	–
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Obsługa rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	–
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Administrowanie i działalność wspierająca

P**	Edukacja	–
Q***	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	–
R****	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	–
S*****	Pozostała działalność usługowa	–

- * sekcja J – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną
** sekcja P – z wyłączeniem szkół wyższych
*** sekcja Q – z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej
**** sekcja R – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną
***** sekcja S – z wyłączeniem związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych

Ilekczo w publikacji jest mowa o „Przemśle”, dotyczy to dodatkowego grupowania, które obejmuje sekcje PKD 2007: B (Górnictwo i wydobywanie), C (Przetwórstwo przemysłowe), D (Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych), E (Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją).

W analizowanej zbiorowości na podstawie liczby osób pracujących w przedsiębiorstwie, wyodrębniono następujące **klasy wielkości**:

- od 10 do 49 osób pracujących (małe przedsiębiorstwa),
- od 50 do 249 osób pracujących (średnie przedsiębiorstwa),
- 250 i więcej osób pracujących (duże przedsiębiorstwa).

Szczegółowe informacje o źródłach danych wykorzystywanych w kwartalnych badaniach przedsiębiorstw niefinansowych, a także o wynikach opracowywanych na podstawie tych badań i formach ich prezentacji zostały zaprezentowane w [Zeszytzie metodologicznym - Badania przedsiębiorstw niefinansowych](#). Zeszyt ten stanowi kompendium wiedzy dla osób wykorzystujących wyniki badań przedsiębiorstw niefinansowych, pomocne w ich analizie i interpretacji.

Dane z zakresu kwartalnych badań przedsiębiorstw niefinansowych można znaleźć również między innymi w [Dziedzinowej Bazie Wiedzy Przedsiębiorstwa Niefinansowe](#) oraz [Bazie Danych Lokalnych](#) w części Finanse Przedsiębiorstw, a także w [rocznikach statystycznych](#).

2. Objaśnienia podstawowych pojęć

Do **pracujących** zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, tj. umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo); pracodawców i pracujących na własny rachunek: właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) oraz osoby pracujące na własny rachunek; agentów; osoby wykonujące pracę nakładczą; członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Przychody ogółem (przychody z całokształtu działalności) obejmują przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe.

Przychody operacyjne ogółem obejmują przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz pozostałe przychody operacyjne.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów to przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami; oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych

sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone.

Pozostałe przychody operacyjne to przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, otrzymane nieodpłatnie (w tym w drodze darowizny) aktywa, odszkodowania, rozwiązane rezerwy, odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo z inwestycji w nieruchomości i prawa, przychody związane ze zdarzeniami losowymi.

Przychody finansowe to m.in. kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia aktywów finansowych, odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Koszty ogółem (koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności) obejmują koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne oraz koszty finansowe.

Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów obejmują koszt własny sprzedanych produktów (tj. koszty podstawowej działalności operacyjnej pomniejszone o koszty wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów) oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu lub nabycia.

Pozostałe koszty operacyjne to koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, amortyzacja oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe, straty związane ze zdarzeniami losowymi. **Koszty finansowe** to m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia aktywów finansowych, odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów stanowi różnicę między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (kosztami sprzedanych produktów, towarów i materiałów).

Wynik finansowy z pozostałą działalnością operacyjną stanowi różnicę między pozostałymi przychodami operacyjnymi a pozostałymi kosztami operacyjnymi. Od 2002 r. zawierał część, a od 2016 r. całość zdarzeń nadzwyczajnych związanych z działalnością operacyjną.

Wynik finansowy z działalności operacyjnej to różnica między przychodami operacyjnymi ogółem a kosztami operacyjnymi ogółem.

Wynik na operacjach finansowych stanowi różnicę między przychodami finansowymi a kosztami finansowymi.

Wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-).

Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Wpływający na wynik finansowy podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Część odroczona stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

Wynik finansowy netto to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia.

Aktywa obrotowe są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje oraz rozliczenia międzyokresowe.

Zapasy to rzeczowe składniki aktywów obrotowych, do których zalicza się: materiały – surowce, materiały podstawowe i pomocnicze, półfabrykaty obcej produkcji, opakowania, części zamienne i odpady; produkty gotowe – wyroby gotowe, wykonane usługi, zakończone roboty, w tym także budowlano-montażowe, prace naukowo-badawcze, prace projektowe, geodezyjno-kartograficzne, itp.; półprodukty i produkty w toku – produkcję niezakończoną, tj. produkcję (usługi, w tym roboty budowlane) w toku oraz półfabrykaty (półprodukty) własnej produkcji; towary – rzeczowe składniki majątku obrotowego nabyte w celu odsprzedaży w niezmienionej postaci; zaliczki na poczet dostaw zapasów.

Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług (bez względu na termin ich zapłaty) oraz całość lub część należności z innych tytułów nie zaliczanych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Inwestycje krótkoterminowe obejmują krótkoterminowe (obrotowe) aktywa finansowe, w szczególności udziały i akcje, inne papiery wartościowe, udzielone pożyczki, inne krótkoterminowe aktywa finansowe, środki pieniężne i inne aktywa pieniężne; oraz inne inwestycje krótkoterminowe.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe obejmują podlegające rozliczeniu w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczenia międzyokresowe przychodów jako odpowiednik przychodów niebędących jeszcze na dzień bilansowy należnościami z prawnego punktu widzenia.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania są wynikającym z przyszłych zdarzeń obowiązkiem wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które powodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Obejmują rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe oraz rozliczenia międzyokresowe.

Zobowiązania długoterminowe powstałe z innych tytułów niż dostawy i usługi obejmują zobowiązania, których termin płatności w całości lub części przypada powyżej 12 miesięcy po dniu bilansowym.

Zobowiązania krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Wskaźnik poziomu kosztów to relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem.

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto to relacja wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Wskaźnik rentowności sprzedaży netto to relacja wyniku finansowego netto do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Wskaźnik rentowności obrotu brutto to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem.

Wskaźnik rentowności obrotu netto to relacja wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

Wskaźnik płynności finansowej I stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

Wskaźnik płynności finansowej II stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

Wskaźnik płynności finansowej III stopnia to relacja aktywów obrotowych jednostki (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na: budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe; maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem); środki transportu; inne, tj. melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, zasadzenia wieloletnie, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Nakłady na wartości niematerialne i prawne to nakłady na nabyte prawa majątkowe, zaliczane do aktywów trwałych, nadające się do gospodarczego wykorzystania o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki. W szczególności nakłady na: autorskie prawa majątkowe, pokrewne prawa majątkowe, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, oraz wartość stanowiącą równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how), wartość firmy, koszty zakończonych prac rozwojowych.

Przedsiębiorstwo z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego to przedsiębiorstwo, w którym udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym przekracza 50%.

Udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym wyliczono w oparciu o wyniki badania statystycznego działalności przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do jednostki w postaci środków finansowych (gotówka, akcje, obligacje), rzeczowych aktywów trwałych (maszyny, urządzenia, środki transportu, nieruchomości) oraz wartości niematerialnych i prawnych (patenty, licencje, itp.) przez jednostkę zagraniczną. Jednostką zagraniczną może być: osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego; osoba prawna z siedzibą za granicą; jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną z siedzibą za granicą.

Kapitał (fundusz) podstawowy to rzeczywisty wkład właściciela lub współwłaściciela, wniesiony na uruchomienie jednostki gospodarczej z chwilą jej założenia, ewentualnie później podwyższony.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.